

UREDBA (ES) št. 2004/2003 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 4. novembra 2003

o predpisih, ki urejajo delovanje političnih strank na evropski ravni, in pravilih glede njihovega financiranja

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 191 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

v skladu s postopkom iz člena 251 Pogodbe ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 191 Pogodbe navaja, da so politične stranke na evropski ravni pomemben povezovalni dejavnik v okviru Unije in da prispevajo k oblikovanju evropske zavesti in izražanju politične volje državljanov Unije.
- (2) Za politične stranke na evropski ravni bi bilo treba določiti vrsto temeljnih pravil v obliki predpisov, zlasti glede njihovega financiranja. Izkušnje pri uporabi te uredbe naj bi pokazale, v kakšni meri bi bilo treba te predpise dopolniti z nadaljnjimi pravili.
- (3) Izkušnje kažejo, da ima politična stranka na evropski ravni za člane državljane, zbrane v obliki politične stranke, ali politične stranke, ki tvorijo zvezo. Zato bi bilo treba pojasniti izraza „politična stranka“ in „zveza političnih strank“, ki se uporabljata v tej uredbi.
- (4) Za opredelitev „politične stranke na evropski ravni“ je treba določiti nekatere pogoje. Politične stranke na evropski ravni morajo zlasti spoštovati načela, na katerih temelji Evropska unija, kakor so opredeljena v Pogodbah in priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (5) Treba bi bilo določiti postopek, ki se ga morajo držati politične stranke na evropski ravni, ki želijo dobiti finančna sredstva v skladu s to uredbo.
- (6) Prav tako bi bilo treba predvideti redno preverjanje pogojev, uporabljenih za opredelitev politične stranke na evropski ravni.
- (7) Politične stranke na evropski ravni, ki so dobile finančna sredstva v skladu s to uredbo, bi morale izpolnjevati zahteve glede zagotavljanja preglednosti virov financiranja.
- (8) V skladu z Izjavo št. 11 o členu 191 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki je priložena Sklepni listini Pogodbe iz Nice, se sredstva, odobrena v skladu s to uredbo, ne bi smela uporabljati za financiranje političnih strank na nacionalni ravni, bodisi neposredno ali posredno. V skladu z navedeno izjavo naj se določbe o financiranju političnih strank na evropski ravni na enaki podlagi uporabljajo za vse politične sile, ki so zastopane v Evropskem parlamentu.
- (9) Treba bi bilo določiti odhodke, ki se lahko financirajo v skladu s to uredbo.

⁽¹⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 19. junija 2003 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 29. septembra 2003.

▼B

- (10) Sredstva, odobrena za financiranje v skladu s to uredbo, naj se določijo v skladu z letnim proračunskim postopkom.
- (11) Treba je zagotoviti kar največjo preglednost in finančni nadzor političnih strank na evropski ravni, ki so financirane iz splošnega proračuna Evropske unije.
- (12) Določiti bi bilo treba lestvico za razdelitev razpoložljivih proračunskih sredstev za vsako leto, ob upoštevanju, na eni strani, števila upravičencev in na drugi strani, števila izvoljenih poslancev v Evropski parlament.
- (13) Tehnična pomoč, ki jo Evropski parlament nudi političnim strankam na evropski ravni, naj se ravna po načelu enakega obravnavanja.
- (14) O uporabi te uredbe in o financiranih dejavnostih naj Evropski parlament pripravi poročilo, ki naj se objavi.
- (15) Sodni nadzor, ki je v pristojnosti Sodišča, bo pomagal zagotoviti pravilno uporabo te uredbe.
- (16) Da se olajša prehod na nova pravila, naj se uporaba nekaterih določb te uredbe odloži na čas, ko bo Evropski parlament oblikovan, po volitvah junija 2004 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

*Člen 1***Predmet in področje uporabe**

Ta uredba določa pravila o predpisih, ki urejajo delovanje političnih strank na evropski ravni, in pravila o njihovem financiranju.

*Člen 2***Opredelitve pojmov**

Za namene te uredbe:

1. „politična stranka“ pomeni združenje državljanov:
 - ki uresničuje politične cilje in
 - ki je priznana ali ustanovljena v skladu s pravnim redom vsaj ene države članice;
2. „zveza političnih strank“ pomeni organizirano sodelovanje med najmanj dvema političnima strankama;
3. „politična stranka na evropski ravni“ pomeni politično stranko ali zvezo političnih strank, ki izpolnjuje pogoje iz člena 3;

▼M1

4. „politična ustanova na evropski ravni“ pomeni subjekt ali mrežo subjektov s statusom pravne osebe v državi članici, ki je povezan s politično stranko na evropski ravni in ki s svojimi dejavnostmi v okviru ciljev in temeljnih vrednot, ki jih zasleduje Evropska unija, podpira in dopolnjuje cilje politične stranke na evropski ravni z izvajanjem zlasti naslednjih nalog:
 - opazovanjem, analiziranjem in sodelovanjem v razpravi o vprašanjih evropske javne politike in procesu evropske integracije,
 - razvojem dejavnosti v zvezi z vprašanji evropske javne politike, na primer z organiziranjem in podporo seminarjev, izobraževanj, konferenc in študij o teh vprašanjih med ustreznimi interesnimi

▼ M1

- skupinami, vključno z mladinskimi organizacijami in drugimi predstavniki civilne družbe,
- razvojem sodelovanja s subjekti enake vrste, da se spodbuja demokracija,
 - delovanjem kot okvir za nacionalne politične ustanove, akademike in druge ustrezne akterje za skupno udejstvovanje na evropski ravni;
5. „financiranje iz splošnega proračuna Evropske unije“ pomeni donacijo v smislu člena 108(1) Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 ⁽¹⁾ (v nadaljevanju „Finančna uredba“).

▼ B*Člen 3***Pogoji**

► **M1** 1. ◀ Politična stranka na evropski ravni izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) mora biti pravna oseba v državi članici, v kateri ima svoj sedež;
- (b) mora biti zastopana, v vsaj eni četrtini držav članic, s poslanci Evropskega parlamenta ali v nacionalnih parlamentih ali regionalnih parlamentih ali v regionalnih skupščinah, ali
je morala dobiti, v vsaj eni četrtini držav članic, vsaj tri odstotke oddanih glasov v vsaki od teh držav članic na zadnjih volitvah v Evropski parlament;
- (c) zlasti v svojem programu in dejavnostih se mora ravnati po načelih, na katerih temelji Evropska unija, to so načela svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter vladavine prava;
- (d) morala je sodelovati v volitvah za Evropski parlament ali izraziti namen za sodelovanje.

▼ M1

2. Politična ustanova na evropski ravni izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) povezana mora biti z eno od političnih strank na evropski ravni, priznana v skladu z odstavkom 1, kar je potrjeno s strani te stranke;
- (b) v državi članici, v kateri ima sedež, mora imeti pravno osebnost. Ta je ločena od pravne osebnosti politične stranke na evropski ravni, s katero je ustanova povezana;
- (c) zlasti v svojem programu in dejavnostih se mora ravnati po načelih, na katerih temelji Evropska unija, in sicer po načelih svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter vladavine prava;
- (d) ne podpira dobičkonosnih ciljev;
- (e) njen organ odločanja ima geografsko uravnoteženo sestavo.

3. V okviru te uredbe se vsaka politična stranka in ustanova na evropski ravni sama odloči o oblikah medsebojne povezanosti v skladu z nacionalnim pravom, vključno z ustrežno stopnjo ločevanja med vsakdanjim upravljanjem ter strukturami odločanja političnih ustanov na evropski ravni na eni strani in politično stranko na evropski ravni, s katero je ustanova povezana, na drugi strani.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 248, 16.9.2002, str. 1). Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1525/2007 (UL L 343, 27.12.2007, str. 9).

▼ B*Člen 4***Zahtevek za financiranje**

1. Za pridobitev financiranja iz splošnega proračuna Evropske unije mora politična stranka na evropski ravni vsako leto vložiti zahtevek pri Evropskem parlamentu.

Evropski parlament odloči v treh mesecih ter odobri in upravlja ustrezna proračunska sredstva.

2. Prvem zahtevku se priložijo naslednji dokumenti:

▼ M1

(a) dokumenti, ki dokazujejo, da prosilec izpolnjuje pogoje iz členov 2 in 3;

▼ B

(b) politični program, ki navaja cilje politične stranke na evropski ravni;

(c) statut, v katerem so opredeljeni zlasti organi, zadolženi za politično in finančno vodenje, ter organi ali fizične osebe, ki so v vsaki zadevni državi članici pooblaščen za pravno zastopanje, zlasti glede pridobivanja premičnin in nepremičnin ali razpolaganja z njimi ter sposobnosti biti stranka v sodnih postopkih.

3. Vsako spremembo dokumentov iz odstavka 2, zlasti političnega programa ali statuta, ki sta bila že predložena, se Evropskemu parlamentu sporoči v roku dveh mesecev. Če takega sporočila ni, se financiranje ustavi.

▼ M1

4. Politična ustanova na evropski ravni lahko zaprosi za financiranje iz splošnega proračuna Evropske unije le prek politične stranke na evropski ravni, s katero je povezana.

5. Financiranje politične ustanove na evropski ravni se odobri na podlagi njene povezanosti s politično stranko na evropski ravni, ob upoštevanju člena 10(1). Za tako dodeljena sredstva se uporabljata člena 9 in 9a.

6. Sredstva, dodeljena politični ustanovi na evropski ravni, se uporabijo zgolj za namene financiranja njenih dejavnosti v skladu s členom 2 (4). V nobenem primeru se ne smejo uporabljati za financiranje volilnih kampanj ali referendumov.

7. Odstavka 1 in 3 se smiselno uporabljata za politične ustanove na evropski ravni pri ocenjevanju zahtevkov za financiranje iz splošnega proračuna Evropske unije.

▼ B*Člen 5***Preverjanje**

1. Evropski parlament redno preverja, če politične stranke na evropski ravni še vedno izpolnjujejo pogoje iz člena 3(a) in (b).

2. Glede pogoja iz člena 3(c) Evropski parlament na zahtevo vsaj ene četrtine svojih poslancev, ki zastopajo vsaj tri politične skupine v Evropskem parlamentu, z večino svojih članov preveri, ali politična stranka na evropski ravni še vedno izpolnjuje zadevni pogoj.

Pred preverjanjem Evropski parlament zasliši predstavnike zadevne politične stranke na evropski ravni in zaprosi odbor neodvisnih uglednih oseb, da v razumnem roku pripravi mnenje o zadevi.

Odbor sestavljajo trije člani, pri čemer Evropski parlament, Svet in Komisija imenujejo vsak po enega člana. Sekretariat in finančna sredstva za odbor zagotovi Evropski parlament.

▼B

3. Če Evropski parlament ugotovi, da kateri od pogojev iz člena 3(a), (b) in (c) ni več izpolnjen, se politično stranko na evropski ravni, ki je zato izgubila ta status, izključi iz financiranja po tej uredbi.

▼M1

4. Odstavek 2 se smiselno uporablja za politične ustanove na evropski ravni.

5. Če politična stranka na evropski ravni, s katero je povezana politična ustanova na evropski ravni, izgubi svoj status, se zadevno politično organizacijo na evropski ravni izključi iz financiranja po tej uredbi.

6. Če Evropski parlament ugotovi, da kateri od pogojev iz člena 3(2) (c) ni več izpolnjen, se zadevno politično ustanovo na evropski ravni izključi iz financiranja po tej uredbi.

*Člen 6***Obveznosti glede financiranja**

1. Politična stranka na evropski ravni in politična ustanova na evropski ravni:

- (a) letno objavita svoje prihodke in odhodke ter izkaz stanja sredstev in obveznosti;
- (b) prijavita svoje vire financiranja s seznamom donatorjev in donacij, prejetih od vsakega donatorja, razen donacij pod 500 EUR na leto in na donatorja.

2. Politična stranka na evropski ravni in politična ustanova na evropski ravni ne smeta sprejeti:

- (a) anonimnih donacij;
- (b) donacij iz proračunov političnih skupin v Evropskem parlamentu;
- (c) donacij od podjetij, v katerih lahko javni organi posredno ali neposredno izvršujejo prevladujoč vpliv na podlagi lastništva, finančne udeležbe ali predpisov, ki jih urejajo;
- (d) donacij prek 12 000 EUR na leto na donatorja od katere koli pravne ali fizične osebe, razen podjetij iz točke (c), in brez poseganja v odstavka 3 in 4;
- (e) donacij katerega koli javnega organa iz tretje države, vključno s podjetji, v katerih lahko javni organi posredno ali neposredno izvršujejo prevladujoč vpliv na podlagi lastništva, finančne udeležbe ali predpisov, ki jih urejajo.

3. Politične stranke na evropski ravni lahko sprejemajo prispevke nacionalnih političnih strank, ki so članice politične stranke na evropski ravni, ali od fizične osebe, ki je član politične stranke na evropski ravni. Politične stranke na evropski ravni lahko sprejemajo prispevke nacionalnih političnih strank ali fizičnih oseb, ki ne smejo preseči 40 % letnega proračuna te stranke na evropski ravni.

4. Politične ustanove na evropski ravni lahko sprejemajo prispevke nacionalnih političnih ustanov, ki so članice politične ustanove na evropski ravni, ter političnih strank na evropski ravni. Ti prispevki ne smejo preseči 40 % letnega proračuna te politične ustanove na evropski ravni in ne smejo izhajati iz sredstev, ki so bila politični stranki na evropski ravni v skladu s to uredbo dodeljena iz splošnega proračuna Evropske unije.

Dokazno breme nosi zadevna politična stranka na evropski ravni.

▼ M1*Člen 7***Prepoved financiranja**

1. Financiranje političnih strank na evropski ravni iz splošnega proračuna Evropske unije ali iz katerega koli drugega vira se ne sme uporabljati za neposredno ali posredno financiranje drugih političnih strank, zlasti nacionalnih strank ali kandidatov. Te nacionalne politične stranke in kandidate še naprej ureja nacionalna zakonodaja.
2. Financiranje političnih ustanov na evropski ravni iz splošnega proračuna Evropske unije ali katerega koli drugega vira se ne sme uporabiti za neposredno ali posredno financiranje političnih strank ali kandidatov bodisi na evropski bodisi na nacionalni ravni ali ustanov na nacionalni ravni.

*Člen 8***Vrste odhodkov**

Brez poseganja v financiranje političnih ustanov se sredstva, prejeta iz splošnega proračuna Evropske unije v skladu s to uredbo, lahko uporabijo samo za odhodke, ki so neposredno povezani s cilji, navedenimi v političnem programu iz člena 4(2)(b).

Ti odhodki zajemajo administrativne odhodke in odhodke za tehnično pomoč, sestanke, raziskave, čezmejne dejavnosti, študije, informiranje in objave.

Odhodki političnih strank na evropski ravni lahko zajemajo tudi financiranje kampanj, ki jih politične stranke na evropski ravni izvajajo v okviru volitev v Evropski parlament, na katerih sodelujejo, kakor je to zahtevano v členu 3(1)(d). V skladu s členom 7 se s temi proračunskimi sredstvi ne sme neposredno ali posredno financirati nacionalnih političnih strank ali kandidatov.

Ti odhodki se ne uporabljajo za financiranje referendumskih kampanj.

V skladu s členom 8 Akta o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami pa vsaka država članica ureja financiranje in omejevanje stroškov za vse stranke in kandidate na volitvah v Evropski parlament s svojimi nacionalnimi predpisi.

▼ B*Člen 9***Izvajanje in nadzor**▼ M1

1. Proračunska sredstva za financiranje političnih strank na evropski ravni in političnih ustanov na evropski ravni se določijo po letnem proračunskem postopku in se izvajajo v skladu s Finančno uredbo in njenimi izvedbenimi določbami.

Izvedbene postopke te uredbe določi odredbodajalec.

2. Vrednotenje premičnih in nepremičnin ter njihova amortizacija se izvedeta v skladu z določbami, ki veljajo za institucije, kakor je določeno v členu 133 Finančne uredbe.

3. Nadzor nad finančnimi sredstvi, odobrenimi s to uredbo, se izvaja v skladu s Finančno uredbo in njenimi izvedbenimi določbami.

Nadzor se izvaja tudi na podlagi letnega poročila, ki ga izda zunanji neodvisni revizor. To poročilo se v šestih mesecih po koncu zadevnega proračunskega leta pošlje Evropskemu parlamentu.

▼ B

4. Ko se začne uporabljati ta uredba, je treba vsa sredstva, ki so jih politične stranke na evropski ravni neupravičeno prejele iz proračuna Evropske unije, vrniti v proračun.

5. Politične stranke na evropski ravni, ki so financirane po tej uredbi, na zahtevo Računskemu sodišču pošljejo vse dokumente ali informacije, ki jih ta potrebuje za izvajanje svoje naloge.

Če odhodki političnih strank na evropski ravni nastanejo skupaj z nacionalnimi političnimi strankami in drugimi organizacijami, je treba dati Računskemu sodišču na razpolago podatke o odhodkih političnih strank na evropski ravni.

6. Za financiranje političnih strank na evropski ravni, ki delujejo kot organi splošnega evropskega interesa, ne veljajo določbe člena 113 Finančne uredbe o zmanjševanju financiranja.

▼ M1*Člen 9a***Preglednost**

Evropski parlament na svoji spletni strani, v rubriki, ustvarjeni v ta namen, skupaj objavi naslednje dokumente:

- letno poročilo s tabelo zneskov, izplačanih posamezni politični stranki in posamezni politični ustanovi na evropski ravni, za vsako proračunsko leto, za katero so bile izplačane donacije,
- poročilo Evropskega parlamenta o izvajanju te uredbe in financiranih dejavnostih, kakor je navedeno v členu 12,
- določbe za izvajanje te uredbe.

▼ B*Člen 10***Razporejanje**

1. Razpoložljiva proračunska sredstva se letno razporedijo med politične stranke na evropski ravni, katerih zahtevke za financiranje iz člena 4 je bil ugodno rešen, na naslednji način:

- (a) 15 % se razporedi v enakih deležih;
- (b) 85 % se razporedi med tiste, ki imajo poslance v Evropskem parlamentu, sorazmerno s številom teh poslancev.

Za uporabo teh določb je lahko poslanec Evropskega parlamenta član samo ene politične stranke na evropski ravni.

▼ M1

2. Sredstva iz splošnega proračuna Evropske unije ne smejo presežati 85 % tistih stroškov politične stranke ali politične ustanove na evropski ravni, ki so upravičeni do financiranja. Dokazno breme nosi zadevna politična stranka na evropski ravni.

▼ B*Člen 11***Tehnična pomoč**

Vsa tehnična pomoč Evropskega parlamenta političnim strankam na evropski ravni se izvaja po načelu enakega obravnavanja. Odobri se pod pogoji, ki niso manj ugodni od pogojev, odobrenih drugim zunanjim organizacijam in združenjem, ki se jim lahko odobrijo podobne ugodnosti, in se nudi na podlagi računa in plačila.

▼ **B**

Evropski parlament v letnem poročilu objavi podatke o tehnični pomoči, nudeni vsaki od političnih strank na evropski ravni.

▼ **M1**

Člen 12

Ovrednotenje

Evropski parlament do 15. februarja 2011 objavi poročilo o uporabi te uredbe in o financiranih dejavnostih. Poročilo mora navesti, kjer je primerno, spremembe, ki jih je treba uvesti v sistem financiranja.

▼ **B**

Člen 13

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati tri mesece po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Členi 4 do 10 se uporabljajo od dneva začetka prvega zasedanja Evropskega parlamenta po volitvah junija 2004.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.